

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 01.11.1971, sp. zn. 5 Co 215/71, ECLI:CZ:NS:1971:5.CO.215.1971.1

Číslo: 8/1973

Právní věta: Důchod z penzijního nadlepení není samostatným důchodem, nýbrž je pouze složkou starobního důchodu nebo invalidního důchodu. Ustanovení § 107 g odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb. /1/ nelze v této souvislosti použít. Tvoří-li důchod z penzijního nadlepení součást základu pro vyměření zvláštní daně z důchodu, nelze jej přičítat k důchodu z důchodového zabezpečení po srážce zvláštní daně z důchodu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 01.11.1971

Spisová značka: 5 Co 215/71

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 53

§ 107a

§ 107f

§ 107g

§ 125 71/1967 Sb. § 52

§ 64

§ 94

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 3. 12. 1970 byl navrhovateli přiznán od 1. 1. 1970 starobní důchod jako účastníku odboje zařazenému do III. skupiny účastníků odboje, přičemž mu nebyla přiznána částka 100 Kčs důchodu z penzijního nadlepení. Dalším rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení z 30. 12. 1970 byla zamítnuta žádost navrhovatele o přiznání částky 100 Kčs na důchodu z penzijního nadlepení s odůvodněním, že mu tato částka nepřísluší, protože jeho nárok na starobní důchod přesahuje 60 % průměrného měsíčního výdělku.

Městský soud v Praze k oprávněnému prostředku navrhovatele zrušil rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení s odůvodněním, že nárok na důchod z penzijního nadlepení je samostatným nárokem, že ustanovení § 125 odst. 2 zákona č. 101/1964 Sb. sice obsahuje omezovací ustanovení o zachování tohoto nároku, že však tento omezující předpis týkající se zachování nároku na důchod z penzijního nadlepení zákon č. 161/1968 Sb. (jímž byl zčásti změněn zákon č. 101/1964 Sb.) neobsahuje.

Protože jde o samostatný důchodový nárok, platí podle názoru soudu prvního stupně pouze ustanovení § 107g odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb. Při souběhu nároku na starobní důchod a důchod z penzijního nadlepení platí proto podle názoru soudu prvního stupně pouze omezení částkou 2500 Kčs, jde-li o nárok účastníka odboje.

V odvolání proti usnesení soudu prvního stupně namítal Úřad důchodového zabezpečení, že nebylo respektováno ustanovení § 125 odst. 2 zákona č. 101/1964 Sb., které se vztahuje i na účastníky odboje.

Nejvyšší soud ČSR změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení potvrdil.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 107a Zákona č. 101/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb. platí pro důchodové zabezpečení účastníků odboje ustanovení tohoto zákona, pokud se v osmé části zákona nestanoví jinak. Protože osmá část zákona nemá žádné ustanovení, které by pro účastníky odboje upravovalo nároky na důchod z penzijního nadlepení, vztahuje se i na účastníky odboje ustanovení § 125 zákona č. 101/1964 Sb. Vznikne-li nárok na starobní nebo invalidní důchod z důchodového zabezpečení po 30. 6. 1964, zachovávají se podle ustanovení § 125 odst. 2 a 3 citovaného zákona nároky z penzijního nadlepení, přesahuje-li úhrn důchodu a penzijního nadlepení částku 1000 Kčs měsíčně, a to do částky 100 Kčs měsíčně, nejvýše však do výše 60 % průměrného měsíčního výdělku, jde-li o pracovníka, který vykonával práce III. pracovní kategorie, nebo do výše 70 %, jde-li o pracovníka, který vykonával práce II. pracovní kategorie, a bez omezení, jde-li o pracovníka, který vykonával práce I. pracovní kategorie. Podle obdobného ustanovení § 107f odst. 4 zákona č. 101/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb. jsou účastníci odboje I. skupiny postaveni naroveň pracovníkům, kteří vykonávali práce II. pracovní kategorie, a účastníci odboje III. a IV. skupiny jsou postaveni naroveň pracovníkům, kteří vykonávali práce III. pracovní kategorie. Podle ustanovení § 125 odst. 5 zákona č. 101/1964 Sb. se důchod z penzijního nadlepení slučuje s důchodem z důchodového zabezpečení a považuje se za tento důchod. Přitom však nejde o souběh dvou důchodů ve smyslu ustanovení § 56 citovaného zákona, protože důchod z penzijního nadlepení není samostatným důchodem, který by náležel nezávisle na nároku na důchod starobní nebo invalidní, nýbrž je pouze složkou některého z těchto důchodů. Ustanovení § 107g odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb. ve znění zákona č. 161/1968 Sb. nepřichází tu proto v úvahu.

Úřad důchodového zabezpečení při vyměření starobního důchodu navrhovatele postupoval v souladu s uvedenými ustanoveními, když navrhovateli, který je zařazen do III. skupiny účastníků odboje, nepřiznal k důchodu ve výši 65 % průměrného měsíčního výdělku již důchod z penzijního nadlepení.

Navrhovateli nelze ani přisvědčiti, pokud tvrdí, že hranice 60 % má být zjišťována teprve po odečtení zvláštní daně z důchodu, že tedy nárok na důchod z penzijního nadlepení nepřísluší jen tehdy, když souhrn důchodu z důchodového zabezpečení po srážce zvláštní daně z důchodu by spolu s důchodem z penzijního nadlepení přesahoval 60 % průměrného měsíčního výdělku. Ustanovení § 64 odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb. výslovně stanoví, že základem pro vyměření zvláštní daně z důchodu je důchod vypočtený ke dni vzniku nároku spolu s důchodem z penzijního nadlepení. Jestliže tedy důchod z penzijního nadlepení tvoří součást základu pro vyměření zvláštní daně z důchodu, nelze jej přičítat k důchodu z důchodového zabezpečení po srážce zvláštní daně z důchodu.

Navrhovatel se také mýlí, domnívá-li se, že Úřad důchodového zabezpečení nemohl změnit dřívější své rozhodnutí, jímž mu původně důchod z penzijního nadlepení přiznal, protože má za to, že mu v tom bránilo ustanovení § 52 zákona č. 71/1967 Sb. (správního řádu) o právní moci rozhodnutí. Podle ustanovení § 94 zákona č. 101/1964 Sb. platí pro řízení o nárocích z důchodového zabezpečení

obecné předpisy o řízení ve věcech správních, pokud citovaný zákon nestanoví odchylky. Takovou odchylkou je ustanovení § 53 odst. 1 zákona č. 101/1964 Sb., podle něhož se dávka odejme, zjistí-li se, že byla přiznána neprávem. Úřad důchodového zabezpečení byl proto oprávněn změnit své původní nesprávné rozhodnutí.

1) Úplné znění zákona se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 5/1972 Sb.